

LEGE PRIVIND PROTECȚIA AVERTIZORILOR ÎN INTERES PUBLIC

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 1. - Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege constituie cadrul general în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților și instituțiilor publice, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat.

(2) Prezenta lege reglementează procedura de examinare și soluționare a raportărilor, drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează raportări sau divulgă public informații privind încălcări ale prevederilor legale, denumite în continuare avertizori în interes public, măsurile de protecție a acestora, obligațiile autorităților și instituțiilor publice și ale persoanelor juridice de drept privat, drepturile persoanelor vizate, precum și atribuțiile autorităților competente.

(3) Normele specifice privind raportarea încălcărilor legii cuprinse în actele normative enumerate în anexa nr. 1 se aplică în continuare. Acestea se completează cu dispozițiile prezentei legi în măsura în care aceasta din urmă instituie un nivel mai ridicat de protecție al persoanelor care raportează încălcări ale legii.

(4) Prezenta lege nu se aplică raportărilor privind încălcări ale normelor în materie de achiziții publice în domeniile apărării și securității naționale în cazul în care acestea intră sub incidența art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

(5) Prezenta lege nu înlătură de la aplicare dispozițiile privind:

- a) protecția informațiilor clasificate;
- b) secretul profesional al avocatului;
- c) confidențialitatea informațiilor medicale;
- d) caracterul secret al deliberărilor judiciare;
- e) desfășurarea procesului penal.

(6) Prezenta lege nu aduce atingere dreptului lucrătorilor de a se consulta cu reprezentanții acestora sau cu sindicatele și nici normelor privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile, determinate de astfel de consultări.

(7) Prezenta lege nu aduce atingere normelor privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia acorduri colective.

Art. 2. - Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică persoanelor care efectuează raportări și care au obținut informații referitoare la încălcări ale legii, într-un context profesional. În categoria acestor

persoane intră următoarele:

- a) persoanele care au statut de lucrător;
- b) persoanele care desfășoară o activitate independentă, în înțelesul art. 49 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- c) acționarii și persoanele care fac parte din organul de administrare, de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administrație, precum și voluntarii și stagiarilor remunerați sau neremunerați;
- d) orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea persoanei fizice sau juridice cu care s-a încheiat contractul, a subcontractanților și a furnizorilor acesteia.

(2) Prezenta lege se aplică și persoanelor care efectuează raportări, prin intermediul canalelor de raportare interne sau externe, sau divulgă public informații privind încălcări ale legii obținute în timpul procesului de recrutare sau altor negocieri precontractuale sau în cazul în care raportul de muncă sau raportul de serviciu a încetat.

(3) Raportările care au ca obiect conflictele interpersonale între avertizor și un alt lucrător nu intră în sfera de aplicare a prezentei legi.

Art. 3. - Termeni și expresii

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile folosite au următoarea semnificație:

1. încălcări ale legii - acțiuni sau omisiuni care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului acestora, inclusiv nerespectarea normelor deontologice și profesionale;

2. informații referitoare la încălcări ale legii - informații cu privire la încălcări potențiale sau reale, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în autoritățile și instituțiile publice sau în cadrul persoanelor juridice de drept privat în care lucrează sau a lucrat avertizorul sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări;

3. raportare - comunicarea orală sau scrisă, cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii;

4. raportare internă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii din cadrul unei autorități sau instituții publice sau persoane juridice de drept privat. Raportarea internă se realizează prin mijloacele puse la dispoziție de autoritățile sau instituțiile publice sau persoanele juridice de drept privat pentru efectuarea de raportări privind încălcări ale legii, acestea constituind canalele interne de raportare;

5. raportare externă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii realizată prin canalele externe de raportare reprezentate de autoritățile prevăzute la pct. 15;

6. divulgare publică - punerea la dispoziție în orice mod în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii;

7. avertizor în interes public - persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional, denumită în continuare avertizor;

8. facilitator - persoana fizică ce asistă avertizorul în procesul de raportare într-un context profesional, și a cărui asistență ar trebui să fie confidențială;

9. context profesional - activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul autorităților și instituțiilor publice sau în cadrul

persoanelor juridice de drept privat, în baza cărora persoanele pot obține informații referitoare la încălcări ale legii și pot suferi represalii în caz de raportare a acestora;

10. lucrător - persoana fizică ce se află într-un raport de muncă sau raport de serviciu, în temeiul dispozițiilor de drept comun sau speciale în materie, și prestează muncă în schimbul unei remunerații;

11. persoană vizată prin raportare - persoana fizică sau juridică menționată în raportare sau în divulgarea publică, drept persoana căreia i se atribuie încălcarea legii sau cu care persoana respectivă este asociată;

12. represalii - orice acțiune sau omisiune, directă sau indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii avertizorului;

13. acțiuni subsecvente - orice acțiune întreprinsă de către destinatarul unei raportări interne sau de către autoritatea competentă în vederea soluționării raportării și, acolo unde este cazul, a remedierii încălcării raportate;

14. informarea - furnizarea, către avertizor, a unor informații referitoare la acțiunile subsecvente și la motivele unor astfel de acțiuni subsecvente;

15. autoritate competentă să primească raportări privind încălcări ale legii, reprezintă:

a. autoritățile și instituțiile publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență;

b. Agenția Națională de Integritate, denumită în continuare Agenția;

c. alte autorități și instituții publice către care Agenția își deleagă competența de soluționare a raportărilor.

16. persoana desemnată - responsabilul cu atribuțiile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. c, numit la nivelul autorității sau instituției publice, precum și a persoanei juridice de drept privat. În funcție de numărul de angajați, atribuțiile pot fi exercitate de către o persoană, un compartiment sau pot fi externalizate către un terț, denumit în continuare terț desemnat.

Capitolul II

Modalități de raportare și dispoziții comune aplicabile raportărilor

Art. 4. - Modalități de raportare

(1) În temeiul prezentei legi, modalitățile de raportare sunt următoarele:

a) raportarea internă;

b) raportarea externă;

c) divulgarea publică.

(2) Raportarea privind încălcări ale legii se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente în cadrul autorităților și instituțiilor publice și persoanelor juridice de drept privat.

(3) Raportarea privind încălcări ale legii se efectuează direct prin intermediul canalelor externe de raportare:

a) în cazul în care avertizorul consideră că există risc de represalii și că încălcarea raportată nu poate fi remediată în mod eficace prin intermediul canalelor interne de raportare;

b) în ipoteza lipsei canalelor interne de raportare în cazul persoanelor juridice de drept privat cu mai puțin de 50 de lucrători, altele decât cele prevăzute la art. 8 alin. (4).

(4) Raportarea se face în scris, pe suport hârtie sau în format electronic, prin comunicare la liniile telefonice sau prin alte sisteme de mesagerie vocală, sau prin întâlnire față în față, la cererea avertizorului.

Art. 5. - Conținutul raportărilor

Raportarea cuprinde, cel puțin, următoarele: numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului, contextul profesional în care au fost obținute informațiile, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii, precum și, după caz, probele în susținerea raportării, data și semnătura, după caz.

Art. 6. - Evidența raportărilor

(1) Raportările se înscriu într-un registru, care cuprinde data primirii raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului, obiectul raportării și modalitatea de soluționare. Angajatorii și autoritățile competente au obligația de a păstra evidența raportărilor în registru. Registrul poate fi ținut fie pe suport hârtie, fie în format electronic.

(2) Autoritățile și instituțiile publice și persoanele juridice de drept privat păstrează evidența tuturor raportărilor primite, cu respectarea cerințelor privind confidențialitatea. Raportările se păstrează 5 ani.

(3) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile pot fi înregistrate, sub rezerva consimțământului avertizorului, persoana desemnată are dreptul de a documenta raportarea orală în unul dintre următoarele moduri:

- a) prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă;
- b) printr-o transcriere completă și exactă a conversației.

(4) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu pot fi înregistrate, persoana desemnată întocmește un proces-verbal de transcriere exactă a conversației.

Persoanele desemnate oferă avertizorului posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

(5) În cazul în care avertizorul solicită ca raportarea să aibă loc în prezența persoanei desemnate, aceasta are obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnare, într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului. Persoana desemnată oferă avertizorului posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

(6) În cazul în care avertizorul nu-și exprimă consimțământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversației, acesta este îndrumat să raporteze în scris, pe suport hârtie, persoanei desemnate, sau în format electronic, la o căsuță de poștă electronică dedicată.

(7) Termenul prevăzut la alin. (2) se aplică și în cazul transcrierii prevăzute la alin. (3) lit. b) și al proceselor-verbale prevăzute la alin. (4) și (5).

Art. 7. - Obligația de a păstra confidențialitatea

(1) Persoana desemnată să soluționeze raportarea are obligația de a nu dezvălui identitatea avertizorului și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, cu excepția situației în care are consimțământul său expres.

(2) Prin excepție, identitatea avertizorului și orice altă informație menționată la alin. (1) pot fi divulgate numai în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), avertizorul este informat anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză. Obligația nu există în cazul în care informarea ar periclita investigațiile sau procedurile judiciare.

(4) Informațiile din cuprinsul raportărilor care constituie secrete comerciale nu pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare soluționării raportării.

(5) Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care avertizorul a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa în contextul unei divulgări publice.

(6) Obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea ajunge din eroare la o altă persoană din cadrul autorității, instituției sau persoanei juridice de drept privat, alta decât persoana desemnată. În acest caz, raportarea este înaintată, de îndată, persoanei desemnate.

Capitolul III

Raportarea prin canale interne de raportare

Art. 8. - Obligația de a institui canale interne de raportare

(1) Autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice de drept privat care au cel puțin 50 de angajați, regiile autonome de interes național sau local, companiile și societățile naționale sau, după caz, societățile la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar, indiferent de numărul de angajați, au obligația de a identifica sau institui canalele interne de raportare și de a stabili proceduri de raportare internă și pentru efectuarea de acțiuni subsecvente. Terțul desemnat are obligația de a aplica procedura privind raportarea prevăzută de art. 9 alin. (1).

(2) Procedurile de raportare internă și pentru efectuarea de acțiuni subsecvente stabilite de către autoritățile și instituțiile publice se aplică și structurilor fără personalitate juridică ale acestora.

(3) Persoanele juridice de drept privat care au între 50 și 249 de angajați, precum și unitățile administrativ-teritoriale cu mai puțin de 10.000 locuitori sau autoritățile publice locale cu mai puțin de 50 angajați se pot grupa și pot utiliza sau partaja resurse în ceea ce privește primirea raportărilor referitoare la încălcări ale legii și în ceea ce privește acțiunile subsecvente. Această prevedere nu aduce atingere obligației de a păstra confidențialitatea, de a informa avertizorul și de a soluționa raportarea.

(4) Persoanele juridice de drept privat ce au obligația de a institui canale interne de raportare conform actelor normative din anexa nr. 2 își mențin această obligație, indiferent de numărul de angajați.

Art. 9. - Procedura privind raportarea

(1) Procedurile de raportare internă și de efectuare de acțiuni subsecvente presupun următoarele:

a) conceperea, instituirea și gestionarea modalității de primire a raportărilor astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității avertizorului și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se împiedice accesul la aceasta a membrilor neautorizați ai personalului;

b) obligația de a transmite avertizorului, în termen de cel mult 7 zile lucrătoare de la primirea raportării, confirmarea primirii acesteia;

c) desemnarea unei persoane, a unui compartiment sau a unui terț, cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să se bucure de independență în exercitarea acestor atribuții;

d) modalitatea de efectuare a acțiunilor subsecvente, de către persoana desemnată;

e) obligația de informare a avertizorului cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, în termen de cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau, în cazul în care nu i s-a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile prevăzut la lit. b), precum și, ulterior, ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora;

f) obligația de a furniza informații clare și ușor accesibile privind procedurile de raportare externă către autoritățile competente și, după caz, către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii;

g) obligația de informare a avertizorului cu privire la modalitatea de soluționare a raportării.

(2) Persoana desemnată, precum și mijloacele de raportare trebuie aduse la cunoștința fiecărui angajat, fie prin afișare pe pagina de internet a instituției, fie prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil. Angajatorul trebuie să se asigure că, în orice moment, cel puțin un mijloc de raportare este accesibil.

Art. 10. - Clasarea raportării

(1) Raportările se clasează în următoarele cazuri:

a) raportările sunt transmise anonim;

b) raportarea nu conține elementele prevăzute de art. 5, altele decât datele de identificare a persoanei, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 10 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.

(2) Soluția de clasare se comunică avertizorului, cu indicarea temeiului legal.

(3) În cazul în care o persoană face mai multe raportări cu același obiect, acestea se conexează, avertizorul urmând să primească o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.

Capitolul IV

Raportarea prin canale externe de raportare

Art. 11. - Autoritățile competente

(1) Canalele externe de raportare sunt reprezentate de autoritățile enumerate la art. 3 punctul 15.

(2) În situația în care, potrivit legilor speciale, competența de a primi și efectua acțiuni subsecvente revine autorităților prevăzute la art. 3 punctul 15 lit. a), raportările primite de Agenție se redirectionează, de îndată, către acestea.

(3) În cazul în care Agenția constată că nu are competența de a examina și de a efectua acțiuni subsecvente, aceasta are obligația de a redirectiona raportarea în vederea soluționării

către autoritățile prevăzute la art. 3 punct 15 lit. c), cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea.

(4) În ipoteza redirectionării către autoritățile prevăzute la alin. (2) și (3), Agenția are obligația de a înștiința avertizorul.

Art. 12. - Drepturi și obligații ale autorităților competente

(1) În soluționarea raportării și efectuarea de acțiuni subsecvente, Agenția și autoritățile prevăzute la art. 11 alin. (3) au următoarele drepturi:

a) de a solicita documentele deținute de autoritățile și instituțiile publice și persoanele juridice de drept privat, indiferent de forma acestora și de a primi copii ale acestora;

b) de a solicita informații de la autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice de drept privat, de la avertizor, persoana vizată și orice altă persoană care poate oferi informații în vederea soluționării raportărilor; solicitarea de informații se poate realiza inclusiv prin invitarea la sediul autorităților competente.

(2) În soluționarea raportării și efectuarea de acțiuni subsecvente, Agenția și autoritățile prevăzute la art. 11 alin. (3) procedează după cum urmează:

a) primesc, examinează și răspund la rapoartări;

b) efectuează acțiuni subsecvente referitoare la încălcări ale legii;

c) asigură confidențialitatea raportării;

d) asigură păstrarea raportărilor o perioadă de 5 ani pentru a permite efectuarea de verificări suplimentare;

e) mențin contactul cu avertizorul, în vederea solicitării de informații suplimentare și informării, potrivit art. 3 pct. 14;

f) informează avertizorul cu privire la modalitatea de soluționare.

(3) Modalitățile efective de aducere la îndeplinire a obligațiilor prevăzute de alin. (1) se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției și, după caz, prin acte ale autorităților enumerate la art. 3 punctul 15.

Art. 13. - Atribuțiile Agenției

În aplicarea prezentei legi, Agenția îndeplinește următoarele atribuții în legătură cu raportările privind încălcări ale legii:

a) soluționează raportările care intră în competența sa;

b) înaintează raportarea către autoritatea competentă să o soluționeze, în funcție de obiectul acesteia;

c) transmite în timp util informațiile conținute în raportare către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile competente ale Uniunii Europene, după caz, în vederea efectuării de acțiuni subsecvente, potrivit legii;

d) organizează periodic activități de informare publică cu privire la procedura de raportare a încălcărilor legii și la măsurile de protecție;

e) asigură consilierea, la cerere, angajatorilor în elaborarea și, după caz, revizuirea procedurilor prevăzute la art. 8 alin. (1);

f) asigură instruirea persoanelor desemnate să soluționeze rapoartări;

g) oferă consiliere confidențială, la cerere, persoanelor care intenționează să efectueze o raportare;

h) formulează propuneri de modificare și completare a legislației în materie;

i) cooperează cu instituții și organizații similare din Uniunea Europeană și din alte țări și cu organizații neguvernamentale.

Art. 14. - Obligația de informare

(1) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, Agenția are obligația de a publica pe pagina de internet a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații:

- a) condițiile pentru a beneficia de protecție în temeiul prezentei legi;
- b) informațiile de contact pentru efectuarea raportării: adresa poștală și electronică pentru efectuarea raportării, numerele de telefon, mențiunea privind înregistrarea conversațiilor telefonice;
- c) procedura aplicabilă raportării privind încălcarea legii, inclusiv modul în care Agenția poate solicita avertizorului să clarifice informațiile raportate sau să furnizeze informații suplimentare, termenul pentru a informa avertizorul, precum și tipul și conținutul informării;
- d) obligația de păstrare a confidențialității cu privire la identitatea avertizorului;
- e) obligația de a asigura informarea avertizorilor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal;
- f) natura acțiunilor subsecvente care pot fi întreprinse în vederea soluționării raportărilor;
- g) măsurile reparatorii și modalitățile de asigurare a protecției împotriva represaliilor;
- h) informații privind datele de contact și intervalul de timp în care persoanele desemnate din cadrul Agenției asigură consilierea persoanelor care intenționează să efectueze o raportare;
- i) un model de declarație cuprinzând condițiile în care avertizorul este protejat de răspunderea pentru încălcarea confidențialității.

(2) Agenția publică anual, pe pagina de internet a instituției, statistici privind numărul de raportări primite, numărul de examinări și acțiuni subsecvente inițiate și informările transmise, precum și, în cazul în care sunt confirmate, prejudiciul financiar estimat și sumele recuperate în urma raportărilor.

Art. 15. - Persoane desemnate

În vederea soluționării raportărilor, Agenția, prin ordin al președintelui, desemnează inspectori de integritate cu atribuții de gestionare a raportărilor referitoare la încălcări ale legii, denumiți în continuare persoane desemnate.

Art. 16. - Procedura raportării externe

(1) După primirea raportării, Agenția are obligația înregistrării și repartizării acesteia către persoane desemnate, confirmând primirea de îndată, dar nu mai târziu de 7 zile lucrătoare, cu excepția cazului în care avertizorul a solicitat în mod expres altfel sau atunci când Agenția consideră, în mod rezonabil, că o confirmare a primirii raportării ar periclita protecția identității avertizorului.

(2) După înregistrarea raportării, persoana desemnată efectuează o primă examinare a acesteia, în ceea ce privește îndeplinirea prevederilor art. 2, art. 4 alin. (3) și art. 5.

(3) Prevederile art. 10 privind clasarea raportărilor se aplică în mod corespunzător.

(4) Dacă, pe baza informațiilor conținute în raportare, există indicii privind existența unei încălcări a legii, persoana desemnată procedează la examinarea propriu-zisă.

(5) Agenția are competența de a solicita, colecta și prelucra date și informații cu privire la raportarea înregistrată. De asemenea, Agenția are dreptul să solicite motivat, autorităților și instituțiilor publice, precum și persoanelor juridice de drept privat, documentele și informațiile necesare soluționării raportării, cu obligația păstrării confidențialității. Acestea sunt obligate să răspundă solicitării Agenției în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării.

(6) Agenția este obligată să informeze avertizorul, potrivit art. 3 pct. 14, într-un termen rezonabil, care să nu depășească 3 luni sau, în cazuri justificate, 6 luni de la primirea raportării, precum și ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora.

(7) După finalizarea examinării, persoana desemnată întocmește un raport care cuprinde următoarele elemente: prezentarea situației care a făcut obiectul raportării, inclusiv descrierea informațiilor aduse la cunoștința Agenției prin raportarea înregistrată și, după caz, prin comunicarea de către autoritățile și instituțiile publice, precum și persoanele juridice de drept privat vizate, concluzii și recomandări care pot cuprinde referiri la eventuale măsuri de protecție.

(8) Modalitatea de soluționare se comunică în termen de 5 zile de la finalizarea examinării către avertizor și persoana vizată.

(9) Prevederile alin. (2)-(8) se aplică, în mod corespunzător, și autorităților sau instituțiilor publice către care Agenția își delegă competența de soluționare a raportărilor.

Art. 17. Revizuirea procedurilor

Autoritatea competentă are obligația de a analiza și, după caz, de a-și revizui procedura de primire a raportărilor și de efectuare a acțiunilor subsecvente, la intervale regulate, dar cel puțin o dată la trei ani.

Capitolul V Divulgări publice

Art. 18. - Divulgarea publică

(1) Avertizorul care divulgă public informații privind încălcarea legii beneficiază de protecție în temeiul prezentei legi în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

a) a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern în conformitate cu capitolele III și IV din prezenta lege, însă consideră că nu au fost dispuse măsuri corespunzătoare în termenul prevăzut de art. 16 alin. (6) din lege;

b) are motive întemeiate să considere că:

1. încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public sau riscul unui prejudiciu care nu mai poate fi remediat sau

2. în cazul raportării externe, există un risc de represalii sau o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace având în vedere circumstanțele specifice ale raportării.

(2) Sesizarea privind încălcarea legii prin divulgare publică se adresează mass-media, organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale, organizațiilor neguvernamentale, comisiilor parlamentare.

Capitolul VI

Măsuri de protecție, măsuri de sprijin și măsuri reparatorii

Art. 19. - Condiții

(1) Pentru a beneficia de măsurile de protecție sau reparatorii prevăzute de prezenta lege, avertizorul trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

a) să fie una dintre persoanele care efectuează raportări și care au obținut informații referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;

b) să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;

c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică potrivit prezentei legi;

d) să fi suferit represalii ca urmare a raportării efectuate.

(2) Măsurile prevăzute de prezentul capitol se aplică și:

a) facilitatorilor;

b) persoanelor terțe care au legături cu avertizorul și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale acestuia;

c) persoanelor juridice deținute de către avertizor, sau pentru care avertizorul lucrează sau cu care are alte tipuri de legături într-un context profesional;

d) avertizorului care, în mod anonim, a raportat sau a divulgat public informații referitoare la încălcări, dar este ulterior identificat și suferă represalii;

e) avertizorului care efectuează raportări către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile relevante ale Uniunii.

Art. 20. - Exonerare de răspundere

(1) Avertizorul nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor informații privind încălcări ale legii, cu condiția ca acesta să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

(2) Avertizorul nu răspunde pentru dobândirea informațiilor care sunt raportate sau divulgate public sau pentru accesul la acestea, cu condiția ca o astfel de dobândire sau un astfel de acces să nu constituie o infracțiune.

(3) Răspunderea avertizorilor pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări a legii este supusă dispozițiilor de drept comun.

Art. 21. - Interdicția represaliilor

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor, în special cele care privesc:

a) suspendarea contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;

b) concedierea;

c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;

- d) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă și a dezvoltării profesionale;
- e) aplicarea unei sancțiuni disciplinare;
- f) constrângerea, intimidarea, hărțuirea sau ostracizarea;
- g) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
- h) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;
- i) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
- j) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
- k) includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;
- l) rezilierea înainte de termen sau anularea unui contract pentru bunuri sau servicii;
- m) anularea unei licențe sau a unui permis;
- n) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

Art. 22. - Contestarea măsurilor luate ca represalii

(1) Avertizorul poate contesta măsurile prevăzute la art. 21 printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul.

(2) În litigiile prevăzute la alin. (1) sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine angajatorului.

(3) Instanța poate dispune, pe calea ordonanței președințiale, chiar dacă nu există judecată asupra fondului, suspendarea măsurilor prevăzute la art. 21.

(4) Dacă instanța constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, precum și orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii.

(5) Odată cu luarea oricăreia dintre măsurile prevăzute la alin. (4), instanța va dispune, în toate cazurile, și obligarea autorității, instituției publice sau persoanei juridice de drept privat la publicarea, pe cheltuiala sa, a unui extras din hotărârea prin care a fost constatată dispunerea în mod nelegal a uneia dintre măsurile prevăzute la art. 21. Extrasul se publică pe pagina de internet a autorității, instituției publice sau persoanei juridice de drept privat, precum și pe pagina de internet a Agenției.

Art. 23. - Răspunderea solidară

Persoana fizică ce a dispus, cu rea-credință, măsura luată ca represalii răspunde solidar cu autoritatea, instituția publică sau persoana juridică de drept privat pentru repararea prejudiciilor.

Art. 24. - Consilierea, informarea și asistența

(1) Agenția asigură consilierea și informarea în legătură cu măsurile de protecție, cu drepturile, procedurile și măsurile reparatorii aplicabile.

(2) Agenția oferă avertizorilor asistență în legătură cu protecția acestora împotriva represaliilor în fața oricărei autorități.

Art. 25. - Protecția identității persoanei vizate și a terțelor persoane

(1) Normele privind protecția identității, aplicabile avertizorilor, prevăzute la art. 7 alin. (1), art. 12 alin. (2) lit. c), și art. 31, se aplică și persoanei vizate, precum și altor terțe persoane la care se face referire în raportare.

(2) Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvente raportării sau divulgării publice, cu excepția cazului în care, urmare a soluționării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării.

Art. 26. - Participarea presei și a partenerilor sociali

(1) La solicitarea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a raportării sau divulgării publice, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul autorităților publice, instituțiilor publice sau persoanelor juridice de drept privat au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale.

(2) Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a autorității publice, instituției publice sau a persoanei juridice de drept privat, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

Art. 27. - Interzicerea renunțării la drepturi și la măsuri reparatorii

(1) Drepturile și măsurile prevăzute de prezenta lege nu pot face obiectul unei renunțări sau limitări prin contract, formă sau condiții de încadrare în muncă, inclusiv un acord de arbitraj prealabil unui litigiu.

(2) Orice tranzacție prin care se urmărește renunțarea la sau limitarea drepturilor și măsurilor prevăzute de prezenta lege este lovită de nulitate.

Capitolul VII

Sanțiuni

Art. 28. - Răspunderea

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, disciplinară, contravențională sau penală.

(2) Următoarele fapte constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii penale, infracțiuni și se sancționează după cum urmează:

a) împiedicarea, prin orice mijloace, a raportării de către persoana desemnată să primească și să înregistreze raportările sau să facă parte din compartimentul desemnat în acest

sens din cadrul autorităților și instituțiilor publice sau persoanelor juridice de drept privat, cu amendă de la 1.000 lei la 10.000 lei;

b) refuzul nejustificat de a răspunde solicitărilor Agenției și autorităților prevăzute la art. 3 pct. 15 lit. c) în exercitarea atribuțiilor care le revin potrivit prezentei legi, cu amendă de la 1.500 lei la 20.000 lei;

c) nerespectarea de către autoritățile și instituțiile publice, precum și persoanele juridice de drept privat a obligațiilor prevăzute la art. 8 alin. (1) de a institui canale interne, cu amendă de la 2.500 lei la 25.000 lei;

d) nerespectarea de către autoritățile și instituțiile publice, precum și persoanele juridice de drept privat a obligațiilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a), cu amendă de la 2.500 lei la 25.000 lei;

e) încălcarea obligației de a menține confidențialitatea privind identitatea avertizorilor, persoanei vizate sau a terțelor persoane, astfel cum este menționată la art. 7 și art. 25, cu amendă de la 1.000 lei la 10.000 lei în cazul persoanelor fizice.

Art. 29. - Raportarea nereală

Raportarea de informații privind încălcări ale legii, cunoscând că acestea sunt nereală, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 25.000 lei, dacă fapta nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii, infracțiune.

Art. 30. - Aplicarea contravențiilor

(1) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute de prezenta lege se fac de către persoanele împuternicite din cadrul Agenției.

(2) Dispozițiile prezentului capitol se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Prin excepție de la dispozițiile art. 8 alin. (4) din Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, amenzile încasate constituie venit la bugetul de stat.

Capitolul VIII

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 31. - Prelucrarea datelor cu caracter personal

(1) Toate prelucrările de date cu caracter personal efectuate în temeiul prezentei legi, inclusiv schimbul sau transmiterea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente, se desfășoară potrivit dispozițiilor în materie.

(2) Datele cu caracter personal care nu sunt necesare pentru soluționarea unei anumite raportări nu sunt colectate sau, dacă sunt colectate în mod accidental, sunt șterse fără întârzieri nejustificate.

Art. 32. - Alocarea resurselor

Guvernul alocă Agenției, precum și, după caz, instituțiilor și autorităților publice cu atribuții în implementarea dispozițiilor prezentei legi, resursele financiare, materiale și logistice necesare.

Art. 33. - Aplicarea legii în timp

Avertizările formulate și nesoluționate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, rămân supuse dispozițiilor legale în vigoare la data formulării.

Art. 34. - Elaborarea și revizuirea procedurilor interne

În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în implementarea prezentei legi au obligația elaborării sau, după caz, a revizuirii, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, a procedurilor interne aplicabile. În același termen, președintele Agenției aprobă ordinele prevăzute de art. 12 alin. (3) și art. 15 din prezenta lege.

Art. 35. - Raportarea către Comisia Europeană

Agenția furnizează Comisiei, anual, datele statistice disponibile, solicitate potrivit art. 27 alin. (2) din Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii.

Art. 36. - Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 17 decembrie 2021.

(2) Obligația de a identifica sau institui canale interne de raportare potrivit Capitolului III - Raportarea prin canale interne, în ceea ce privește persoanele juridice de drept privat care au între 50 și 249 de angajați, intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023.

Art. 37. - Abrogarea dispozițiilor legale anterioare

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 571 din 14 decembrie 2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1214 din 17 decembrie 2004.

* * *

Prezenta lege transpune Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 305 din 26 noiembrie 2019.

Anexa 1¹

Legi

1. Legea nr. 1/2020 din 6 ianuarie 2020 privind pensiile ocupaționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 10 din 8 ianuarie 2020, cu modificările și completările ulterioare;
2. Legea nr. 210/2019 privind activitatea de emiteră de monedă electronică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 914 din 13 noiembrie 2019;
3. Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913 din 13 noiembrie 2019;
4. Legea nr. 126/2018 din 11 iunie 2018 privind piețele de instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 26 iunie 2018, cu modificările și completările ulterioare;
5. Lege nr. 162/2017 din 6 iulie 2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 12 iulie 2017, cu modificările și completările ulterioare;
6. Legea nr. 210/2017 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 873 din 7 noiembrie 2017;
7. Legea nr. 24/2017 din 21 martie 2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 29 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare;
8. Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 920 din 11 decembrie 2015;
9. Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015;
10. Legea nr. 276/2015 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 847 din 15 noiembrie 2015;
11. Legea nr. 237/2015 din 19 octombrie 2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 octombrie 2015, cu modificările și completările ulterioare;

¹ Trimiterea la actele normative reprezintă o trimitere dinamică. Dacă un act normativ din anexă se modifică ulterior intrării în vigoare a prezentului act normativ, trimiterea se referă la actul respectiv astfel cum a fost modificat; sau dacă acesta este înlocuit, trimiterea se referă la noul act.

12. Legea 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 23 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare;
13. Legea nr. 93/2009 din 8 aprilie 2009 privind instituțiile financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 21 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare;
14. Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 31 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare;
15. Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanțe de urgență ale Guvernului

1. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capitala, aprobată cu modificări prin Legea nr. 10/2015, cu modificările și completările ulterioare;
2. Ordonanța de urgență nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Acte ale administrației publice centrale de specialitate

1. Ordinul nr. 99 din 3 septembrie 2012 al Comisia Națională a Valorilor Mobiliare privind aprobarea Regulamentului nr. 6/2012 pentru aplicarea art. 41 din Regulamentul (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004;
2. Regulamentul nr. 5/2010 al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare privind utilizarea sistemului de conturi globale, aplicarea mecanismelor cu și fără prevalidarea instrumentelor financiare, efectuarea operațiunilor de împrumut de valori mobiliare, a celor de constituire a garanțiilor asociate acestora și a tranzacțiilor de vânzare în lipsă, aprobat prin Ordinul nr. 10/2010 al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 10/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 16 martie 2010, cu modificările și completările ulterioare;
3. Regulamentul nr. 31 din 14 decembrie 2006 al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare privind completarea unor reglementări ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, în vederea implementării unor prevederi ale directivelor europene, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 4 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare.

Anexa 2²

Legi

1. Legea nr. 158/2020 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte normative precum și pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 673 din 29 iulie 2020;
2. Legea nr. 1/2020 din 6 ianuarie 2020 privind pensiile ocupaționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 10 din 8 ianuarie 2020, cu modificările și completările ulterioare;
3. Legea nr. 210/2019 privind activitatea de emisie de monedă electronică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 914 din 13 noiembrie 2019;
4. Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913 din 13 noiembrie 2019;
5. Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 18 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare;
6. Legea nr. 126/2018 din 11 iunie 2018 privind piețele de instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 26 iunie 2018, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr. 210/2017 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 873 din 7 noiembrie 2017;
8. Legea nr. 162/2017 din 6 iulie 2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 12 iulie 2017, cu modificările și completările ulterioare;
9. Legea nr. 24/2017 din 21 martie 2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 29 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare;
10. Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 8 octombrie 2018, cu modificările și completările ulterioare;

² Trimiterea la actele normative reprezintă o trimitere dinamică. Dacă un act normativ din anexă se modifică ulterior intrării în vigoare a prezentului act normativ, trimiterea se referă la actul respectiv astfel cum a fost modificat; sau dacă acesta este înlocuit, trimiterea se referă la noul act.

11. Legea nr. 165/2016 privind siguranța operațiunilor petroliere offshore, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 28 iulie 2016, cu modificările și completările ulterioare;
12. Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 920 din 11 decembrie 2015;
13. Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015;
14. Legea nr. 276/2015 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 847 din 15 noiembrie 2015;
15. Legea nr. 237/2015 din 19 octombrie 2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 octombrie 2015, cu modificările și completările ulterioare;
16. Legea 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 23 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare;
17. Legea nr. 93/2009 din 8 aprilie 2009 privind instituțiile financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, 259 din 21 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare;
18. Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 31 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare;
19. Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanțe de Urgență ale Guvernului

1. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru completarea art. 218 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru completarea art. 12 alin. (5) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 620 din 15 iulie 2020;
2. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capitală, aprobată cu modificări prin Legea nr. 10/2015, cu modificările și completările ulterioare;

3. Ordonanța de urgență nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanțe ale Guvernului

1. Ordonanța nr. 17/2018 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile și pentru abrogarea Ordonanței Guvernului nr. 51/1999 privind investigația tehnică a accidentelor și incidentelor din aviația civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 755 din 31 august 2018.

Hotărâri ale Guvernului

1. Hotărârea Guvernului nr. 811 din 4 august 2010 privind controlul statului portului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din 1 septembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din 1 septembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare.

Acte ale administrației publice centrale de specialitate

1. Ordinul ministrului transporturilor nr. 1225/2019 privind modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor nr. 600/2016 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române privind raportarea evenimentelor de aviație civilă - RACR-REAC, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 13 septembrie 2019;
2. Ordinul ministrului transporturilor nr. 931/2019 privind măsurile pentru aplicarea art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Regulamentelor (CE) nr. 1.321/2007 și (CE) nr. 1.330/2007 ale Comisiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 20 iunie 2019;
3. Ordinul ministrului transporturilor nr. 1135/2015 privind măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Regulamentelor (CE) nr. 1.321/2007 și (CE) nr. 1.330/2007 ale Comisiei, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 21 octombrie 2015;
4. Reglementarea aeronautică civilă română privind raportarea evenimentelor de aviație civilă - RACR-REAC din 20.07.2016;
5. Acordul-cadru privind stabilirea cheltuielilor anuale convenite cu operatorii, pentru dezvoltarea capacității de prevenție și/sau de răspuns în cazul accidentelor majore, monitorizarea factorilor de mediu, know-how, expertize, legislație și studii de impact, transfer de tehnologie și perfecționare profesională, din 12.09.2019.

6. Ordinul nr. 99 din 3 septembrie 2012 al Comisia Națională a Valorilor Mobiliare privind aprobarea Regulamentului nr. 6/2012 pentru aplicarea art. 41 din Regulamentul (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 martie 2012 privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2012;
7. Regulamentul nr. 5/2010 al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare privind utilizarea sistemului de conturi globale, aplicarea mecanismelor cu și fără prevalidarea instrumentelor financiare, efectuarea operațiunilor de împrumut de valori mobiliare, a celor de constituire a garanțiilor asociate acestora și a tranzacțiilor de vânzare în lipsă, aprobat prin Ordinul nr. 10/2010 al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 10/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 16 martie 2010, cu modificările și completările ulterioare;
8. Regulamentul nr. 31 din 14 decembrie 2006 al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare privind completarea unor reglementări ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, în vederea implementării unor prevederi ale directivelor europene, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 4 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare.